

Samfélagsgreinar 6.bekkur 2018/2019

Vinnulag: Innlagir, umræður, einstaklings- og hópverkefni, myndsköpun og lestur. Lögð er áhersla á skapandi kennsluaðferðir og sjálfstæða vinnu nemenda.

Birt með fyrirvara um breytingar.

Í lífsleikni verður námsefnið tengt við daglegt líf, þar sem m.a. verður komið inn á ýmsa þætti siðfræðinnar.

Í trúarbragðafræði er hindúatrú og gyðingdómur tekinn fyrir.

Námsmat: Verkefnavinna- og hópavinna metin jafnt og þétt yfir veturinn. Frágangur og þátttaka í tímum, vinnubækur metið.

Kennarar: Unnar Jóhannsson og Þórhildur Ýr Olgeirsdóttir.

Tímaáætlun: 4 kennslustundir í 40 mínútur

Samfélagsgreinar 1. – 10. bekkur

Grunnþættir menntunar

Grunnþáttur	Nemandi:
Heilbrigði og velferð	<ul style="list-style-type: none"> • veit að heilbrigður lífstíll hefur áhrif á velferð og jákvæða sjálfsmynd, • getur unnið út frá eigin áhugasviði og styrkleikum í því skyni að auka sjálfstraust og þekkja tilfinningar sínar, • tekur þátt í að miðla málum og setur sig í spor annarra, • hefur skilning á eigin tilfinningum og annarra, • eflist í samskiptum, uppbyggingu sjálfsmyndar, ákvarðanatöku, markmiðasetningu og streitustjórnun, • skilur þau áhrif sem menning, fjölmiðlar og tækni geta haft á heilsu og líðan.
Jafnrétti	<ul style="list-style-type: none"> • hefur jafnrétti að leiðarljósi og veit að jafnrétti er margþætt hugtak,

	<ul style="list-style-type: none"> • temur sér gagnrýna hugsun, • gerir sér grein fyrir að allir þjóðfélagsþegnar eiga að vera jafnir fyrir lögum, • áttar sig á og virðir mismunandi þjóðfélagshópa.
Lýðræði og mannréttindi	<ul style="list-style-type: none"> • kemur fram við aðra af virðingu og ábyrgð, • tileinkar sér lýðræðislegan hugsunarhátt og vinnubrögð, • virðir mismunandi skoðanir, • þekkir réttindi sín, skyldur og ábyrgð, • veit að í lýðræðisríki eiga allir að búa við mannréttindi, • hefur tamið sér jákvætt viðhorf og siðferði sem eru mikilvægir þættir í lýðræðisríki, • ber virðingu fyrir manngildi hvers og eins.
Læsi	<ul style="list-style-type: none"> • er læs á umhverfi sitt, • er læs á öllum sviðum nútímalæsis, notar t.d. upplýsingalæsi, stafrænt læsi, samskiptalæsi og tilfinningalæsi, • er virkur þátttakandi í að umskapa og umskrifa heiminn, • bregst á persónulegan og skapandi hátt við því sem hann les, • þekkir til umræðuhefðar og orðanotkunar tungumálsins, • getur lesið sér til gagns og gleði, • tjáir sig um viðfangsefni sín og notar hugtök sem tengjast því, • er læs á menningu og menningarverðmæti.
Sjálfbærni	<ul style="list-style-type: none"> • getur tekist á við fjölbreytt álitamál og ágreiningsefni, • áttar sig á samspili umhverfis, félagslegra þátta og efnahags í samfélagi sínu, • sýnir frumkvæði, sjálfstæði og tekur virkan þátt í viðfangsefnum, • öðlist aukna umhverfisvitund og skilning á samspili náttúru, umhverfis og mannlífs, • gerir sér grein fyrir eigin áhrifum á náttúruna og temur sér lífsvenjur sem stuðla að heilbrigði jarðar og jarðarbúa, • sýnir áhuga og vilja til að vera virkur þátttakandi í samfélaginu, • beitir gagnrýnni hugsun og setur sig í spor annarra, • tekur ábyrgð á eigin gjörðum og hegðun, • tekur þátt í að skapa samábyrgt samfélag.
Sköpun	<ul style="list-style-type: none"> • virkjar hugmyndaflugið og nýtir það í að finna nýstárlegar lausnir, • nýtir tæknina á skapandi hátt, • nýtir hæfileika sína til að skapa afurð,

- tileinkar sér gagnrýna hugsun og aðferðir sem opna sífellt nýja möguleika,
- hefur færni í leikrænni túlkun, tjáningu og framsögn.

Samfélagsgreinar við lok 6. bekkjar:				
Hæfniviðmið	Námsefni	Kennsluhættir	Námsmat	B matsviðmið
Nemandi getur:				Nemandi getur:
<p>Reynsluheimur</p> <p>Umhverfi, samfélag, saga, menning: Hæfni nemanda til að skilja veruleikann.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Greint samhengi heimabyggðar við umhverfi, sögu, menningu og félagsstarf, • Notað mikilvæg hugtök til að fjalla um menningar- og samfélagsmálefni, • Lýst með dæmum áhrifum tækni og mannglegra athafna á 	<ul style="list-style-type: none"> • Snorra saga. • Hindúatrú Guð í mörgum myndum. • Gyðingdómur sáttmáli þjóðar. • Norðurlöndin. 	<ul style="list-style-type: none"> • umræðu- og spurnaraðferðir sem reyna á samræðu og gagnrýna hugsun, • einstaklings-, para- og hópavinna, • söguaðferð, spil og spurningakeppnir, • vettvangsferðir, • upplýsingaöflun og meðferð heimilda, • tengja viðfangsefni við daglegt líf nemanda og samfélag, • myndefni, t.d. ljósmyndir og fræðslumyndir, • taka þátt í samfélagsverkefnum eins og sjálfböðastarfi, 	<p>Leiðsagnarmat jafnt og þétt yfir veturinn.</p> <p>Þátttaka í tímum</p> <p>Vinnubók</p> <p>Hópverkefni</p>	<p>Nemendur frá lokamat í bókstöfum: A, B+, B, C+, C, D, þar sem matsviðmið sem metur færni nemanda er haft til hliðsjónar.</p>

<p>Samfélag og umhverfi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lýst einkennum og þróun íslensks þjóðfélags og tekið dæmi um mikilvæga áhrifaþætti, • Rætt viðfangsefni sem snerta trú, lífsviðhorf og siðferði og sett í samhengi við atburði daglegs lífs, • Gert greint fyrir völdum frásögnum, hefðum, hátíðum, siðum og táknum í kristni og nokkrum helstu trúarbrögðum heims, • Lýst nokkrum einkennum lýðræðislegra samfélagshátta, • Gert grein fyrir hugmyndum um sam hjál og velferð og framkvæmd hennar í samfélaginu. • Sýnt fram á skilning á mikilvægum gildum, svo sem 		<ul style="list-style-type: none"> • aðferðir sem reyna á lýðræði eins og bekkjarsfundir og málfundir. 		
---	--	---	--	--

<p>kærleika, mannhelgi, félagslegu réttlæti. Umhyggju fyrir öðrum mönnum og öllu lífi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fylgt ferli orsaka og afleiðinga af gerðum manna og bent á leiðir til úrbóta. • Gert sér grein fyrir margbreytileika fjölskyldna og margvíslegum hlutverkum innan þeirra • Nefnt dæmi um áhrif helgiritu helstu trúarbragða á menningu og samfélög. • Rætt á upplýstan hátt um tímabil, atburði og persónur, sem vísað er til í þjóðfélagsumræðu. • Lýst margbreytileika helstu trúarbragða og lífsviðhorfa og áhrifum þeirra á líf fólks • Gert sér grein fyrir nýtingu og vernd auðlinda og 				
---	--	--	--	--

<p>umhverfis, hvernig hver einstaklingur getur lagt sitt af mörkum til verndar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Borið saman valin trúar- og lífsviðhorf • Áttað sig á hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á búsetu og lífsskilyrði. • Notað kort og gröf til að afla sér upplýsinga 				
<p>Hugarheimur</p> <p>Sjálfsmynd: Hæfni nemanda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum.</p> <ul style="list-style-type: none"> • vegið og metið áhrif fyrirmynda og staðalmynda, hvernig vinna megi með þau á sjálfstæðan og uppbyggjandi hátt, sett sér markmið og gert áætlanir við fjölbreytt viðfangsefni. • Gert sér grein fyrir eigin styrkleikum og veikleikum. 		<ul style="list-style-type: none"> • einstaklings-, para- og hópavinna, • klípusögur, • verkefni sem reyna á siðferðileg gildi og umræður, • hlutverkaleikir og leikræn tjáning, • tengja viðfangsefni við daglegt líf nemanda og samfélag, • umræðu- og spurnaraðferðir sem reyna á samræðu og gagnrýna hugsun, • myndefni, t.d. ljósmyndir og fræðslumyndir. 		

<ul style="list-style-type: none"> • Tileinkað sér heilbrigða og holla lífshætti. • Sett sér markmið og gert áætlanir við fjölbreytt viðfangsefni. • Lýst margvíslegum tilfinningum og áttað sig á, áhrifum þeirra á hugsun og hegðun • metið jákvæð og neikvæð áhrif ýmissa áreita í umhverfinu á líf hans og tekið gagnrýna afstöðu til þeirra, • sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum. 				
<p>Félagsheimur</p> <p>Samskipti: Hæfni nemanda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu. 		<ul style="list-style-type: none"> • einstaklings-, para- og hópavinna, • umræðu- og spurnaraðferðir sem reyna á samræðu og gagnrýna hugsun, t.d. málþing, • verkefni sem reyna á siðferðileg gildi og umræður, • upplýsingavinna í gegnum mismunandi miðla eins og veraldarvefinn og fjölmiðla, 		

<ul style="list-style-type: none"> • Rökrætt um ólík málefni af samfélagslegum og siðferðilegum toga. • Nefnt dæmi um gildi jafnréttis og mannréttinda í samfélaginu og rætt áhrif staðalímynda. • Sýnt samferðafólki sínu tillitssemi og umhyggju. • Rætt reglur í samskiptum fólks og tekið þátt í að setja sameiginlegar leikreglur með öðrum • Sýnt sanngirni, sjálfstraust og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra • Metið og brugðist við ólíkum skoðunum og upplýsingum á fordómalausan hátt. • Rætt um eigin athafnir og afleiðingar þeirra. • tjáð þekkingu sína og viðhorf með 		<ul style="list-style-type: none"> • tengja viðfangsefni við daglegt líf nemandanna og samfélag, • aðferðir sem reyna á lýðræði eins og bekkjarfundir og málfundir, • myndefni, t.d. ljósmyndir og fræðslumyndir, • samstarf við ólíka aldurs- og þjóðfélagshópa, t.d. í gegnum viðtöl. 		
--	--	---	--	--

Samfélagsgreinar 6.bekkur 2018/2019

<p>fjölbreyttum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra,</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekið þátt í samfélagsmálum á ábyrgan hátt og sýnt samferðafólki sínu tillitssemi og umhyggju.				
---	--	--	--	--